

Statens vegvesen

KOMMUNEDELPLAN

Høringsutgave

ingrid.sævi

Prosjekt: E16 Nymoen - Olum

Parsell: Nymoen - Eggemoen

Kommune: Ringerike

10. Nærmiljø og friluft

FORORD

Statens vegvesen planlegger ny E16 på strekningen mellom Nymoen/Hensmoen – Eggemoen. Prosjektet er en direkte forlengelse av E16 Eggemoen-Olum i Jevnaker og Ringerike kommune hvor reguleringsplanen ble vedtatt i mars 2015.

Dagens E16 mellom Nymoen/Hensmoen og Eggemoen tilfredsstillter ikke kravene til standard i forhold til vegens funksjon. I dag betjener E16 både lokaltrafikk mellom Hønefoss og Jevnaker og regional trafikk mellom Gardermoen/Oslo nord og indre Buskerud, Telemark og Hallingdalen/Valdres (Rv7/E16).

Planlegging av strekningen startet allerede i 1969. I 1992 ble prosjektet tatt opp på nytt som del av utredning av ny hovedflyplass for Oslo. I 1999 ble prosjektet vurdert i forbindelse med revisjon av NTP for perioden 2002 – 2011.

Etter at ny trase for E16 på strekningen Eggemoen – Olum er vedtatt, gjenstår denne strekningen for å få enhetlig standard som inngår i en ytre ring 4 utenom Oslo fram til Gardermoen. Realiseringen av prosjektet vil bidra til bl. a. å bedre trafikksikkerheten, redusere reisetiden og sikre en forutsigbar fremkommelighet.

Planarbeidet er basert på vedtatt planprogram for E16 Nymoen - Eggemoen, datert 01.08.2016.

Denne temautredningen er basert på foreliggende planmateriale med plankart datert 01.02.2018.

Temarapporten er utarbeidet av Nina Rieck, AsplanViak, som et selvstendig dokument. Sammen med øvrige delutredninger vil denne danne grunnlaget for en beslutning om utbygging og videre bearbeiding i neste fase. Resultatene fra denne og andre temautredninger er sammenstilt i hovedrapporten for kommunedelplanen.

Hamar, 01.02.2018

INNHOLDSFORTEGNELSE

0	Sammenstilling og sammendrag	5
1	Tiltaksbeskrivelse	9
2	Om temautredningen.....	10
2.1	Definisjon av temaet.....	10
2.2	Planprogrammet.....	11
2.3	Overordnede føringer	12
2.4	Metode og datagrunnlag	12
3	Beskrivelse og verdi	17
3.1	Overordnet beskrivelse	17
3.2	Verdivurdering	17
4	Omfang og Konsekvens	30
4.1	Korridor A	30
4.2	Korridor B	32
4.3	Korridor C	33
4.4	Samlet konsekvens	35
5	Konsekvenser i anleggsperioden	37
6	Avbøtende tiltak.....	38
6.1	Avbøtende tiltak i anleggsfasen	38
6.2	Hensyn og avbøtende tiltak i driftsfasen	38
7	Kilder	39

0 SAMMENSTILLING OG SAMMENDRAG

Avgrensning av tema og metode

I Statens vegvesens håndbok V712 er nærmiljø definert som menneskets daglige livsmiljø, dvs. boligområder, rekreasjons- og lekeområder og ferdselsårer som ligger i nærheten av der folk bor. Områdene bør være tilgjengelige til fots og/eller med sykkel.

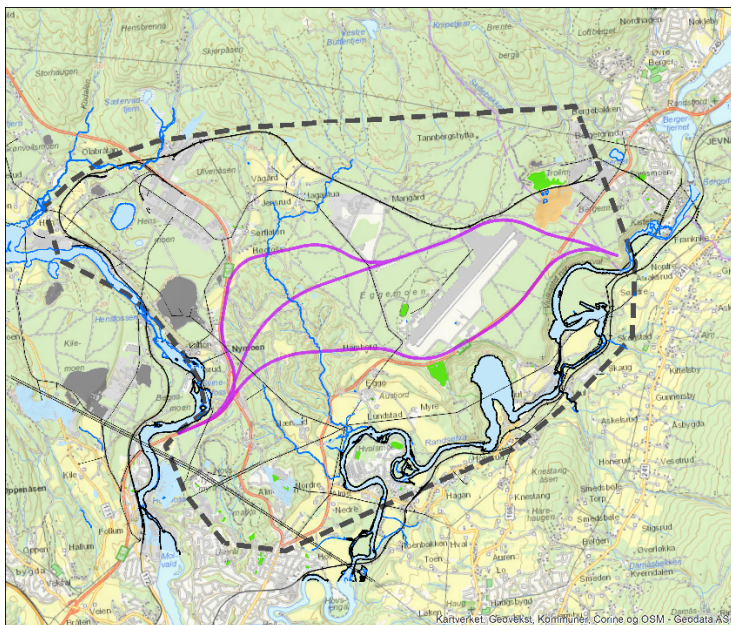
Friluftsliv er definert som opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden med sikte på miljøforandring og naturopplevelse.

Konsekvensutredningen er gjennomført i henhold til planprogrammet for kommunedelplanen, som ble fastsatt 01.08.2016. Metodisk bygger konsekvensutredningen på Statens vegvesens håndbok V712, Konsekvensutredninger, som innebærer:

- Inndeling i enhetlige delområder
- Verdivurdering
- Omfangsvurdering
- Fastsettelse av konsekvens med utgangspunkt i verdi- og omfangvurderingen.

Overordnet beskrivelse av influensområdet og verdier

Influensområdet omfatter de områder som vil få direkte arealinngrep, barrierewirkning eller områder der aktiviteter vil bli påvirket. På kartet er området vist med stiplet linje.

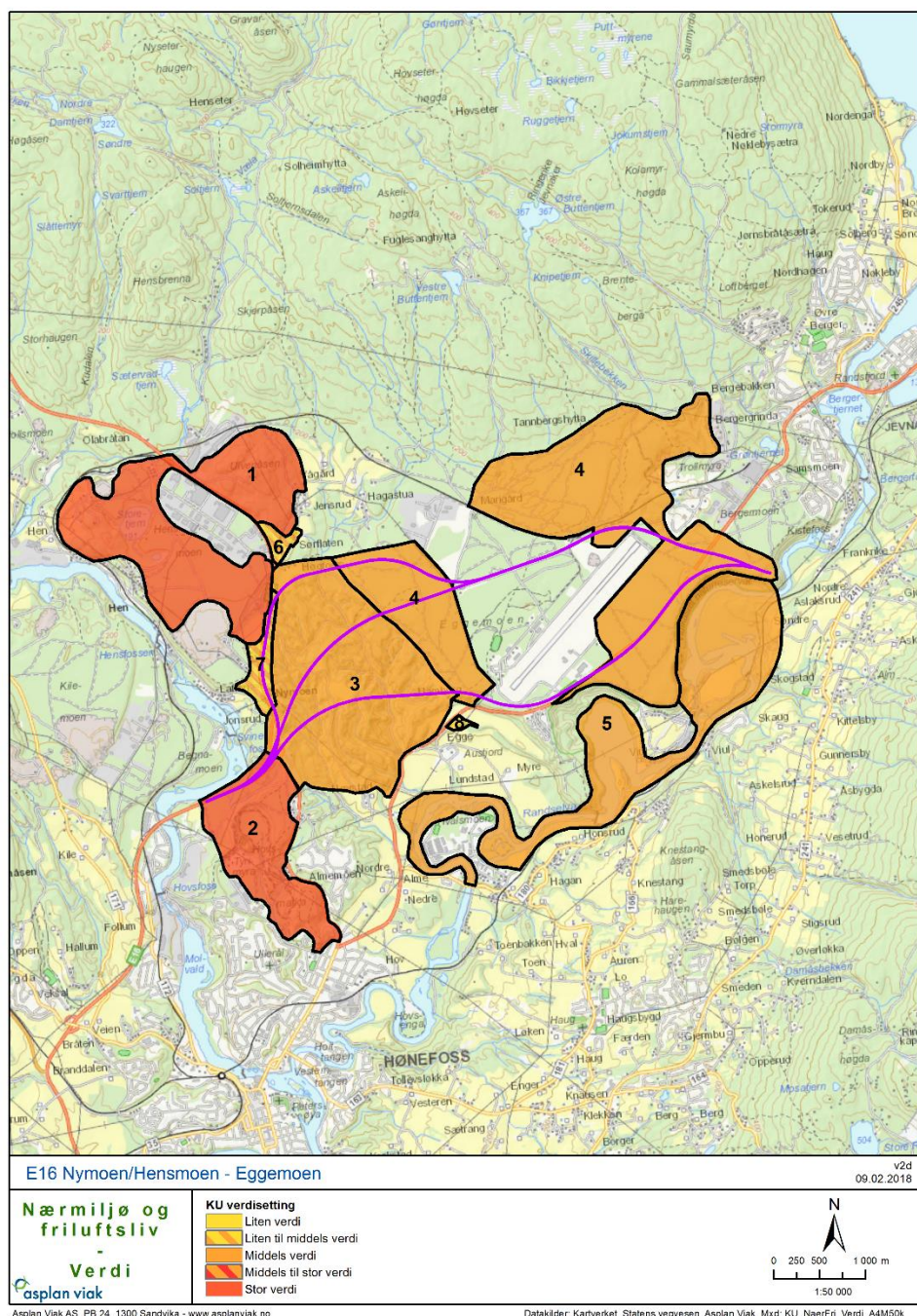

Kartet viser avgrensning av influensområdet.

Plan- og influensområdet ligger nord for Hønefoss sentrum der elvene Begna fra Valdres og Randselva fra Jevnaker møtes. Nymoen/Eggemoen er starten på et stort skogsområde som strekker seg nordover mot Hovsæterhøgda og Samsjøberga på ca. 500 moh. og helt til Jevnaker. Nærheten til Hønefoss gjør det attraktivt for en stor befolkning. Det karakteristiske ravinelandskapet på Eggemoen er sammen med friluftsområder på Hensmoen, Hovsmarka og Nærstadmarka mye brukt både sommer og vinter.

Planområdet kan deles inn i 5 delområder for friluftsliv og 3 for nærmiljø:

- Hensmoen – friluftsområde; store verdi
- Hovsmarka/Børdalsmoen – friluftsområde; stor verdi
- Nærstadmarka – friluftsområde; middels verdi
- Eggemoen – friluftsområde; middels verdi
- Randselva – friluftsområde; middels verdi
- Sørflaten/Vågård - boligområde; liten til middels verdi
- Nymoen – boligområde; liten til middels verdi
- Egge gård – boligområde; liten til middels verdi

Kartet viser delområdene med verdi.

Konsekvensutredning

Som tabellen viser kommer korridor A og B best ut med minste negative konsekvenser for nærmiljø og friluftsliv. De negative konsekvensene knytter seg til kryssing gjennom Nærstadmarka. Alternativ A følger på store deler av strekningen dagens E16, og rangeres derfor som det beste. Få boliger innløses.

Korridor C kommer dårligst ut. Traseen går gjennom Nærstadmarka og i ny trasé nord for Eggemoen flyplass, på en strekning i øst inn mot friluftsområdet nord på Eggemoen. Alternativet vil også gi nærføring og økt støybelastning for boligområder på Sørflaten og Nymoen. Flere boliger må innløses.

Alternativ B er den nest beste traseen, og går som korridor A frem til Nymoen. Her går traseen lenger sør gjennom Nærstadmarka. Over Eggemoen går korridoren tilnærmet lik korridor C.

			0-alternativet	Korridor A	Korridor B	Korridor C
Delområde		Verdi	Konsekvens			
1	Hensmoen	Stor				-
2	Hovsmarka/ Børdals- moen	Stor		-	-	0/-
3	Nærstadmarka	Middels		--	--	-/--
4	Eggemoen	Middels		0/-	-	-
5	Randselva	Middels		0/-	0/+	0/+
6	Sørflaten	Liten til middels				-
7	Nymoen	Liten til middels		-	-	--
8	Egge gård	Liten til middels		+	+	+
Samlet konsekvens				-	-	-/--
Rangering				1	2	3

Tabellen viser sammenstilling av verdi, omfang og konsekvens for delområdene og samlet konsekvens av alternativene.

I anleggsfasen er konsekvensene avhengige av hvordan anleggsarbeidene planlegges og gjennomføres. God informasjon til beboerne i berørte områder er viktig for å forebygge konflikter. Det er en forutsetning av riggområder og deponiområder holdes ryddige og skjermes for innsyn og støy. I anleggsfasen er konsekvensene for omgivelsene i stor grad knyttet til støy- og støvbelastninger og trafikkomlegginger.

Avbøtende tiltak i driftsfasen

På sikt vil mange av ulempene fra anleggsfasen forsvinne. Her nevnes tiltak som kan gi «noe tilbake» til lokalsamfunnet.

- Forbedre utfartsparkeringsplasser og innfallsporter til friluftsområder.
- Omlegging/opparbeidelse av stier som ny E16 har avskåret.
- Anlegge en forbindelse fra turvei som følger bekken som renner øst for Øvre og Nedre Snaret og ned til Randselva ved Lundstadfossen. Sikker kryssing av Eggemoveien.
- Anlegge en forbindelse under E16 ved krysset på Nymoen.
- Nye anleggsveger kan benyttes som turveger.

1 TILTAKSBESKRIVELSE

For tiltaksbeskrivelse henvises til eget dokument.

2 OM TEMAUTREDNINGEN

2.1 Definisjon av temaet

I Statens vegvesens håndbok V712 er nærmiljø definert som menneskets daglige livsmiljø, dvs. boligområder, rekreasjons- og lekeområder og ferdselsårer som ligger i nærheten av der folk bor. Områdene bør være tilgjengelege til fots og/eller med sykkel.

Friluftsliv er definert som opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden med sikte på miljøforandring og naturopplevelse.

Begge definisjonene beskriver opphold og fysisk aktivitet i friluft knytt til bosted og arbeidsplass, samt tettstadnære utområde, parker (byrom) og friluftsområder. Sentralt i temaene står helse, trivsel, sosialt liv og fysisk aktivitet.

Motoriserte aktiviteter inngår ikke i temaene nærmiljø og friluftsliv.

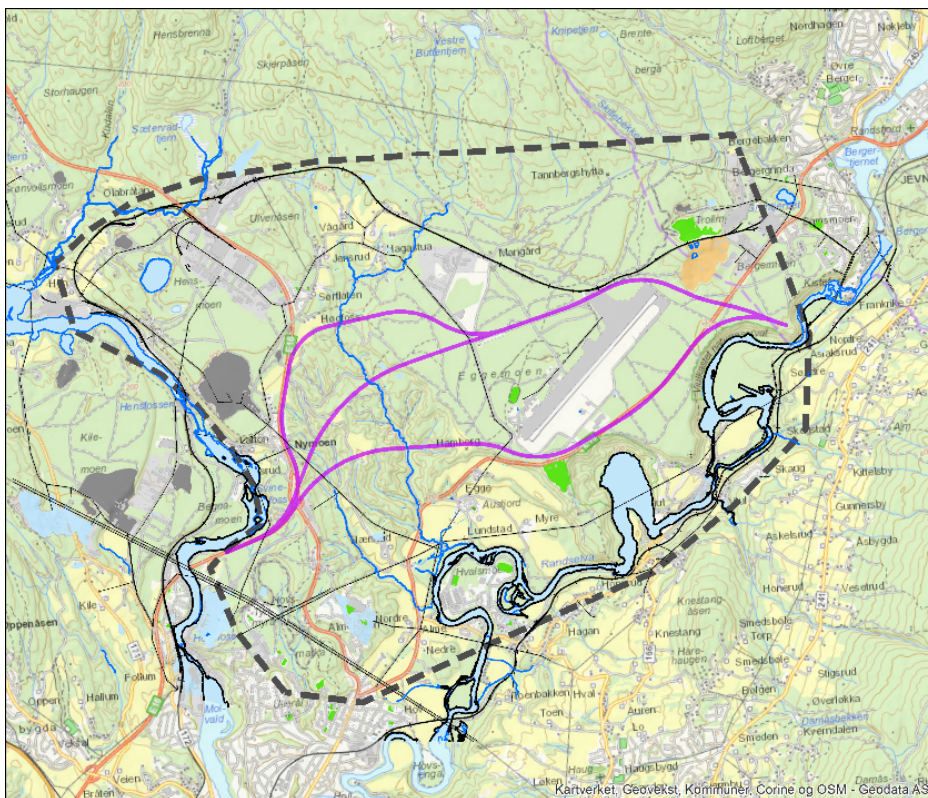
Tilgrensende fagområder er landskap, kulturminner, naturmiljø og støy som er viktige for vurdering av attraktivitet og opplevelseskvaliteter i nærmiljøet og i friluftområdene.

Nærmiljø og friluftsliv er overlappende tema, men i noen tilfeller kan de også stå i motsetningsforhold til hverandre. Tiltak som er negative for det ene, kan ha positive virkninger for det andre, for eksempel kan flytting av en vegtrasé fjerne en støykilde fra et boligområde, men gjøre arealbeslag i et friluftsområde.

Analysen av nærmiljø og friluftsliv skal belyse tiltakets virkninger for beboerne i, og brukerne av, det berørte området. I analysen vurderes hvordan tiltaket svekker eller bedrer de fysiske forholdene for opphold, rekreasjon, trivsel, samvær og fysisk aktivitet i uteområdene.

2.1.1 Influensområde

Innfluensområdet omfatter de områder som vil få direkte arealinngrep, barrierevirkning eller områder der aktiviteter vil bli påvirket (f.eks. fjerning/omlegging av stisystem) og støypåvirkning. Dette omfatter Eggemoen med ravinen, Hovsmarka/Børdalsmoen, Hensmoen, Nærstadmarka, deler av Randselva, Nymoen og Sørflaten.

Figur 1 Stiplet linje markerer influensområdet.

2.2 Planprogrammet

Fra vedtatt planprogram av 01.08.2016:

Metode

Data vil bli hentet fra offentlige databaser, kommune og fylke, samt andre relevante offentlig tilgjengelige planer/ kart (turkart, orienteringskart)/ utredninger som viser grønn struktur, stier, løyper, gang- og sykkelveier, friluftslivsområder, skoler, barnehager, institusjoner m.m. Ressurspersoner innen nærmiljø og friluftsliv i Ringerike kommune vil være viktige kilder til lokalkunnskap og bruken av områdene.

Verdi – omfang - konsekvens

Barrierevirkninger og arealforbruk som følge av de ulike alternativene skal vurderes i forhold til boligområder, skoler, friluftsområder og nærmiljøfunksjoner. Utrygghet vedrørende trafikk vurderes i forhold til vegens nærområder. Det vurderes om nye vegtiltak kan ha innvirkning og/eller endre etablerte sammenhenger i nærmiljøene. De ulike alternativene vil bli vurdert ut fra disse momentene.

Influensområdet er det området som i en eller annen grad vil bli påvirket av vegalternativene, direkte eller indirekte.

2.3 Overordnede føringer

Det er et overordnet mål at alle skal ha mulighet til å utøve et friluftsliv som er helsefremmende og miljøvennlig, samt drive fysisk aktivitet i nærmiljøet og i naturen ellers.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, MD 2011. Det skal gjennom planlegging legges til rette for fysisk aktivitet for hele befolkningen, blant annet ved å sikre grønne områder som er lett tilgjengelige og tilrettelagte for friluftslivsaktivitet, idrett, lek og avkopling, og som er fri for forurensning og støy.

Friluftsliv - Natur som kilde til helse og livskvalitet, St. Meld. 18 (2015-2016) peker på friluftsliv som en levende og sentral del av norsk kulturarv og nasjonale identitet, og som en viktig kilde til livskvalitet og helse for alle. Hovedmålsettingen i friluftslivspolitikken er at en stor del av befolkningen driver aktivt med friluftsliv. Friluftsliv i nærmiljøet skal prioriteres i det offentlige friluftslivsarbeidet.

Folkehelsemeldinga (St.meld. nr. 34, 2012-13) understreker at et helsefremmende miljø er en forutsetning for god helse. Gode steder og lokalsamfunn har stor betydning for livskvalitet, trivsel og helse.

Barn og unge i planlegging etter plan og bygningsloven T-1513 og Rikspolitiske retningslinjer for å ivareta barn og unges interesser i planleggingen T-2/08 Det skal særleg legges til rette for å sikre barn gode oppvekstvilkår, og gjøre det mulig å utvikle ferdigheter i friluftsliv. Rikspolitiske retningslinjer fremhever at oppvekstmiljø skal gi barn og unge trygghet mot fysiske og psykiske skadevirkninger, og kvalitetene på arealene skal til en hver tid være i tråd med eksisterende kunnskap om hva som gir gode områder. I planlegginga skal ein ivareta det offentlige sitt ansvar for å sikre barn og unge areal som er sikret mot forurensning, støy, trafikkfare og annen helsefare. Retningslinjene gir kommunene ansvar for at det blir skaffet fullverdige erstatningsareal ved omdisponering av areal benyttet av barn og unge.

Miljødirektorates veileder M98-2013 "Kartlegging og verdsetting av friluftsområder" peker på kommunene sitt ansvar for å sikre friluftsområder for dagens og framtidig bruk, ivareta og sikre god tilgang til friluftsområdene og sikre god tilrettelegging.

Støyretningslinje T-1442/2012. Miljøverndepartementets retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging stiller krav om støynivå i bolig- og uteområde.

Retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging, T-1520. Formålet med retningslinjen er å forebygge helseeffekter av luftforureining gjennom god arealplanlegging.

Fylkesmannen i Buskerud. Miljø og klima. Friluftsliv. «Alle skal ha høve til å oppleve friluftsliv i naturen og i nærmiljøet, for eksempel å gå turar, å plukke bær og sopp, og å jakte og fiske. Å leggje til rette for friluftsliv er eit viktig tiltak for betre folkehelse».

Revidering av kommunedelplan for idrett og friluftsliv, 2014-2026, Ringerike kommune. Et av målene i planen er å «stimulere til fysisk aktivitet gjennom egeninnsats og utnytte regionens muligheter for friluftsliv».

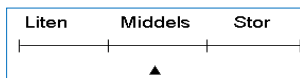
2.4 Metode og datagrunnlag

Konsekvensutredningen er gjennomført i henhold til planprogrammet for kommunedelplanen, som ble fastsatt 01.08.2016. Metodisk bygger konsekvensutredningen på Statens vegvesens håndbok V712, Konsekvensutredninger, som innebærer utredning etter følgende trinn som er nærmere omtalt i den videre teksten:

1. Influensområdet deles inn i enhetlige delområder
2. Verdivurdering
3. Omfangsvurdering
4. Fastsettelse av konsekvens

2.4.1 Kriterier for verdi

Verdien blir fastsatt langs en glidende skala som spenner fra liten til stor verdi.

Figur 2 Skala for verddivurdering.

Kriteriene for vurdering av delområdenes verdi for tema nærmiljø og friluftsliv er gjengitt i Tabell 1 Kriterier for verdisseting nærmiljø og friluftsliv.. Alle verdissete områder beskrives og verddivurderingen begrunnes. De beskrevne delområdet er å finne på verdikartet.

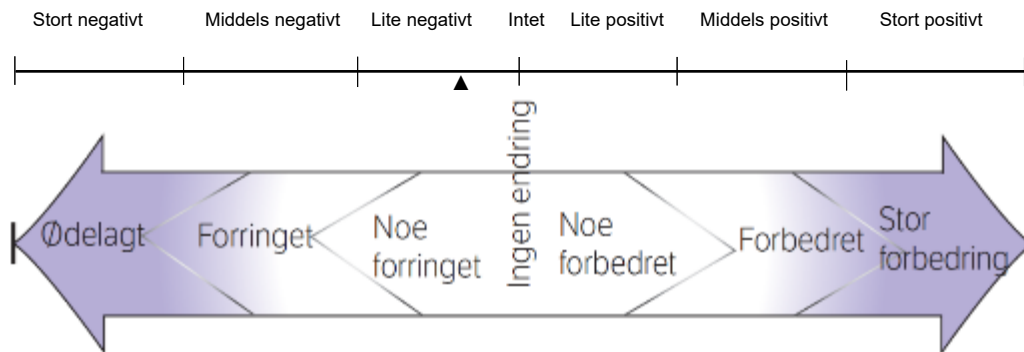
Verdi fastsettes normalt med utgangspunkt i en regional målestokk. Utgangspunktet er at områder som er vanlige/typiske for stedet har middels verdi. For Nymoen - Eggemoen gjelder kategoriene boligområde og friluftsområde. Detaljeringsgraden for verddivurdering er tilpasset kommunedelplanens nivå.

Tabell 1 Kriterier for verdisseting nærmiljø og friluftsliv.

	Liten verdi	Middels verdi	Stor verdi
Boligområder	<ul style="list-style-type: none"> Boligområder med stor grad av utflytting eller med reduserte kvaliteter Og/eller lav tetthet av boliger og få boliger 	<ul style="list-style-type: none"> Vanlig boligområde 	<ul style="list-style-type: none"> Boligområde med spesielle kvaliteter Og/eller tette konsentrasjoner av boliger
Øvrige bebygde områder	<ul style="list-style-type: none"> Ingen skoler, barnehager, lite fritidstilbud og uteområder for barn, unge og/eller voksen Og/eller lav bruksintensitet 	<ul style="list-style-type: none"> Fritidstilbud/uteområder der en del barn, unge og/eller voksne oppholder seg Og/eller middels bruksintensitet 	<ul style="list-style-type: none"> Grunnskoler/barnehager/fritidstilbud/uteområder der mange barn, unge og/eller voksne oppholder seg Og/eller svært stor bruksintensitet
Offentlige/felles møtesteder og andre uteområder (plasser, parker, løkker m.m.)	<ul style="list-style-type: none"> Uteområder som er lite brukt Områder med få eller ingen opplevelseskvaliteter / er lite egnet til bruk og opphold 	<ul style="list-style-type: none"> Uteområder som brukes Områder med opplevelseskvaliteter / som egnet til bruk og opphold Områder som har, og kan ha betydning for barns, unges og/eller voksnes fysiske utfoldelse og opphold 	<ul style="list-style-type: none"> Uteområder som brukes ofte/av mange Viktige områder for barns, unges og/eller voksnes fysiske utfoldelse og opphold
Friluftsområder	<ul style="list-style-type: none"> Områder som er mindre brukt og mindre egnet til friluftsliv og rekreasjon Områder med få eller ingen opplevelseskvaliteter 	<ul style="list-style-type: none"> Områder som brukes til friluftsliv og rekreasjon Områder med opplevelseskvaliteter / som er egnet til friluftsliv og rekreasjon Områder som har, og kan ha betydning for barns, unges og/eller voksnes friluftsliv og rekreasjon 	<ul style="list-style-type: none"> Områder som brukes ofte/av mange Områder som er en del av sammenhengende grøntområder Områder som er attraktive nasjonalt og internasjonalt og som i stor grad tilbyr stillhet og naturopplevelse
Veg- og stinett for gående og syklende	<ul style="list-style-type: none"> Veg- og stinett som er lite brukt og/eller som mange føler ubehag og utrygghet ved å ferdes langs. Ferdselslinjer med flere barrierer og/eller som oppleves som omveger og dermed er lite brukt 	<ul style="list-style-type: none"> Veg- og stinett som brukes Ferdselslinjer til sentrale målpunkter 	<ul style="list-style-type: none"> Sentrale ferdselslinjer som er svært mye brukt Hovedferdselslinjer til sentrale målpunkter Ferdselslinjer som er en del av sammenhengende ruter spesielt tilrettelagt for gående og syklende
Identitetsskapende områder/elementer	<ul style="list-style-type: none"> Områder/elementer som ikke er viktige for stedets identitet (få knytter dette området/elementet til stedets identitet) 	<ul style="list-style-type: none"> Områder/elementer som kan være viktig for stedets identitet (men, men ikke mange, knytter dette området/elementet til stedets identitet) 	<ul style="list-style-type: none"> Områder/elementer som definerer stedets identitet (mange knytter dette området/elementet til stedets identitet)

2.4.2 Kriterier for omfang (påvirkning)

Omfangsvurdering er et uttrykk for hvordan vegtiltaket påvirker det enkelte delområdet. Påvirkningen kan være positiv eller negativ, og blir vurdert i forhold til endring fra nullalternativet. Omfanget blir vurdert på en glidende skala som går fra stort negativt til stort positivt omfang, se figur under som viser gradering av endring i delområdet fra ødelagt til stor forbedring.

Figur 3 Skala for vurdering av omfang.

Omfang vurderes ut fra hvilken grad tiltaket:

- påvirker områdets *bruksmuligheter*
- påvirker områdets *attraktivitet og opplevelseskvaliteter* for ferdsel, aktiviteter og opphold
- påvirker *tilgjengelighet* til viktige målpunkter for gående og syklende i og utenfor området
- påvirker områdets *identitetsskapende betydning*

De viktigste endringene for nærmiljø og friluftsliv er knytt til:

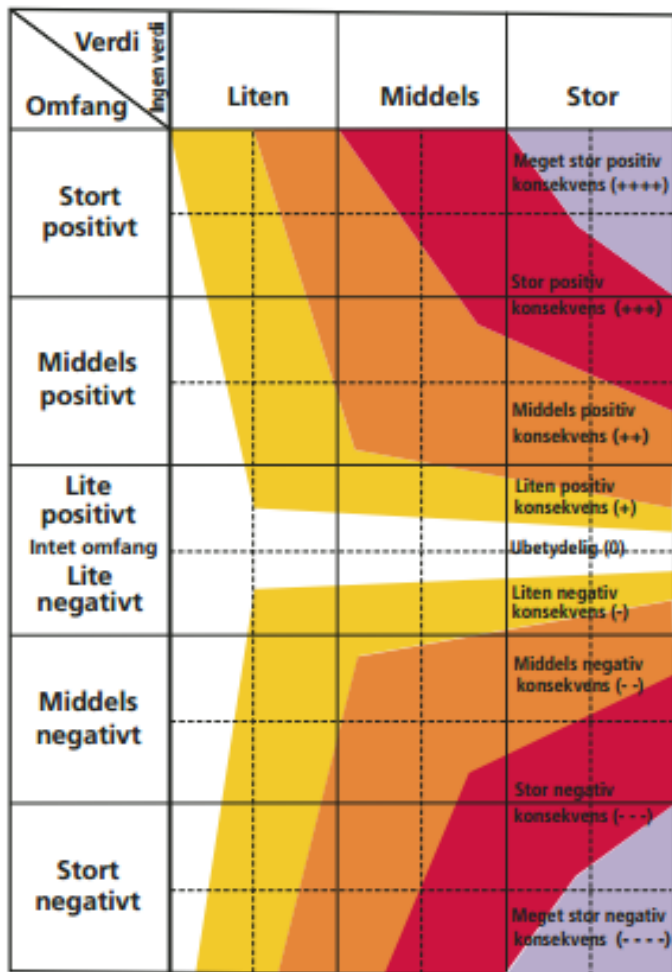
- **Arealbeslag:** Områder som blir bygget ned, nærmiljø som blir rammet av at areal blir omdisponert, for eksempel at enkelte funksjoner/hus/innbyggere i nærmiljøet kan forsvinne. Uteområder og friluftsområder som blir direkte påvirket. Arealbeslag er vurdert i forhold til en buffersone på ca. 100 meter fra senterlinje veg, som er lik normal byggegrense fra motorveg. Hus/bygninger som blir innløst blir regnet i prissatte konsekvenser, men konsekvenser for nærmiljøet av at de forsvinner blir vurdert som ikke prissatte.
- **Nærføring:** Opplevelseskvalitetene kan bli endret gjennom graden av opplevd nærføring av veganlegget. Støy og luftforurensning er en konkret konsekvens av nærføring, og kan måles. Nærføring til både nærmiljø og friluftsområder er vurdert ut fra støykotekart. I tillegg er det forhold som blir vurdert mer skjønnsmessig, og som kan oppleves forskjellig for ulike personer eller grupper, foreksempel visuelle virkninger.
- **Barriereeffekt:** Et større veganlegg vil ha både konkret/målbar barriereeffekt (reduert fysisk tilgjengelighet) og en mer subjektiv barrierevirkning (visuell og opplevd).
- **Støy og luftforurensning:** Støy og luftforurensning blir regnet som prissatte tema, men inngår i tema nærmiljø og friluftsliv dersom det har virkninger for aktivitet/bruk, oppholds- og opplevingskvalitet i et nærmiljø eller friluftsområde.

I konsekvensutredningen er det de varige virkningene og endringene som følger av vegtiltaket som blir vurdert. Virkninger i anleggsperioden er en del av konsekvensutredningen i den grad

de fører til varige endringer, for eksempel en anleggsveg som blir permanent. For nærmiljø og friluftsliv har anleggsfasen gjerne flere ulemper enn den permanente situasjonen, f.eks. vil støypåvikninge ofte være større i anleggsfasen enn i en permanent situasjon.

2.4.3 Kriterier for konsekvens

Med utgangspunkt i verdi og omfang fastsettes konsekvensen for det enkelte delområdet ved hjelp av konsekvensvifta i Statens vegvesens håndbok V712. Konsekvensen angis på en skala fra meget stor negativ til meget stor positiv konsekvens. Konsekvens blir først vurdert for det enkelte delområdet og deretter for hvert alternativ.

Figur 4. Konsekvensvifta (Statens vegvesens håndbok V712)

Meget stor positiv konsekvens	+++	Ingen / liten negativ konsekvens	0 / -
Stor / meget stor positiv konsekvens	+++/++++	Liten negativ konsekvens	-
Stor positiv konsekvens	+++	Liten / middels negativ konsekvens	- / --
Middels / stor positiv konsekvens	++/+++	Middels negativ konsekvens	--
Middels positiv konsekvens	++	Middels / stor negativ konsekvens	-- / ---
Liten / middels positiv konsekvens	+ / ++	Stor negativ konsekvens	---
Liten positiv konsekvens	+	Stor / meget stor negativ konsekvens	-- / ----
Ingen / liten positiv konsekvens	0 / +	Meget stor negativ konsekvens	----
Ubetydelig konsekvens	0	Ikke relevant / det kartlagte området blir ikke berørt	

Figur 5 Karakteristikkene og fargekoder for konsekvens.

2.4.4 Datagrunnlag

Ringerike kommune gjorde i 2014 en kartlegging av bynære friluftsområder i Hønefoss. Det er også gjort en verdivurdering av hvert område. I tillegg er det gjennomført en spørreundersøkelse som avdekker hvor ofte og hvor mye områdene brukes. Svarene dannet grunnlaget for å gi områdene verdi.

Grunneier Christine Næss Mathiesen har formidlet informasjon på e-post.

2.4.5 Usikkerhet

Usikkerhet kan knyttes til:

- Det fremtidige støynivået og hvor god støyskjermingen vil bli i friluftsområder og ved boliger og andre nærmiljøfunksjoner.
- Usikkerhet rundt uferdig tiltaks- og anleggsbeskrivelse.
- Usikkerhet rundt endelig valg av lokalitet for rigg- og deponiområder.

3 BESKRIVELSE OG VERDI

3.1 Overordnet beskrivelse

Plan- og influensområdet ligger nord for Hønefoss sentrum der elvene Begna fra Valdres og Randselva fra Jevnaker møtes. Nymoen/Eggemoen er starten på et stort skogsområde som strekker seg nordover mot Hovsæterhøgda og Samsjøberga på ca. 500 moh. og helt til Jevnaker. Nærheten til Hønefoss gjør det attraktivt for en stor befolkning.

Ravinen på Eggemoen har et karakteristisk landskap, og er sammen med friluftsområder på Hensmoen, Hovsmarka og Nærstadmarka mye brukt både sommer og vinter.

Det er ingen statlig sikrede områder innenfor influensområdet.

Det er lite boligbebyggelse i influensområdet.

Ringerike kommune har igangsatt en kartlegging av friluftområdene omkring Hønefoss fordi de er truet av nedbygging, bla. Eggemoen og Hensmoen. Kartleggingen (Ringerike kommune 2014, Kartlegging av bynære friluftsområder i Hønefoss) gir følgende inndeling av friluftsområdene i fire forskjellige områdetyper:

- A-områder har meget stor friluftsverdi: Eggemoen, Hovsmarka/Børdalsmoen
- B-områder har stor friluftsverdi: Hensmoen
- C-områder har friluftsverdi fordi de brukes til friluftsliv: Ingen innenfor influensområdet
- D-områder regnes ikke som friluftsområde: Ingen innenfor influensområdet

3.2 Verdivurdering

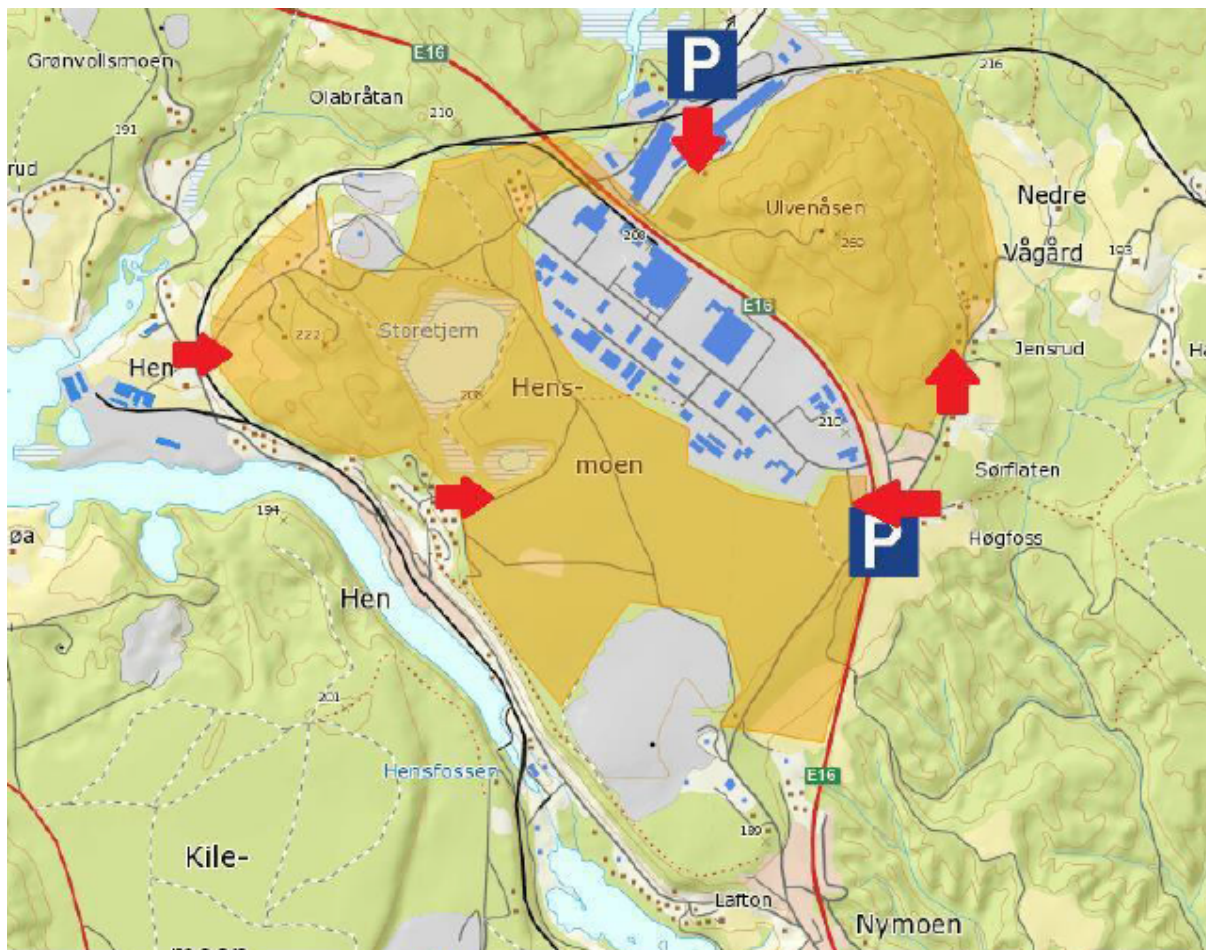
Friluftsliv er et sentralt tema i utredningen. Det er store turområder innenfor plan- og influensområdet og tilgjengeligheten er viktig. I influensområdet er det flere større friluftsområder, enkelte med sammenhengende stinett. De små boligområdene har kort veg til friluftsområdene. Mulighet for bynært og bærekraftig friluftsliv er en viktig egenskap ved nærmiljøet.

Kommunens verdivurdering er vektlagt for de områdene som inngår i deres kartlegging (Ringerike kommune 2014).

Delområdene beskrives fra nordvest mot sørøst, og er gruppert etter «friluftsområder» og «boligområder». Områdenes verdi er vist på verdikartet i kapittel 3.2.9.

Planområdet kan deles i 5 delområder for friluftsliv og 3 for nærmiljø.

3.2.1 Delområde 1 Hensmoen (friluftsområde)

Figur 4 Kart over Hensmoen (Ringerike kommune 2014, Kartlegging av bynære friluftsområder i Hønefoss).

I hht. spørreundersøkelsen (Ringerike kommune 2014) benytter 39% av de spurte Hensmoen. I samme undersøkelse ble det stilt flere spørsmål og oppsummert kan området beskrives på følgende måte:

- «Hensmoen brukes hele året og har stor bruksfrekvens
- Mange spesielle opplevelseskvaliteter
- Egner seg middels godt i undervisningssammenheng
- Har i middels grad et spesielt landskap
- Området er godt tilrettelagt for ulike aktiviteter, men har et potensial for flere
- Området er lite tilrettelagt for funksjonshemmede
- Det er dårlig med parkeringsplasser og fasiliteter som toalett og servering
- Det er dårlig med skilting og merking av løyper
- Det er inngrep i området
- Det er dårlig tilgjengelighet fra Hønefoss for gående og syklende
- Området er ikke tilrettelagt for offentlig transport»

Videre informeres det i undersøkelsen om at de fleste brukerne benytter Hensmoen mer enn 20 ganger i måneden. Fotturer er den vanligste aktiviteten fulgt av jogging og sykling. «65% når området til fots, 56% sykler og 33% kjører bil». Særlig innbyggere på Hen, Vågård og Nymoen benytter området.

Skogen på Hensmoen strekkes seg sammenhengende nordover over Vågård og helt til Jevnaker. God tilgjengelighet fra Hønefoss gjør området attraktivt for mange.

Landskapet på Hensmoen har stor verdi som dødislandskap (Kvartærgeologiske verneverdier i Norge) med de to grytehullstjernene Vesletjern og Storetjern. Forekomstene tiltrekker seg besøkende. Landskapet har en pedagogisk betydning og representanter fra Universitetet i Oslo drar på ekskursjoner hit. Også skolene i Hønefoss bruker området i undervisningssammenheng («Den naturlige skolesekken») kilde: Norges miljøvernforbund.

Vesletjernt benyttes til bading og det sankes store mengder tyttebær og sopp på moen. Skogen er mye brukt i orienteringssammenheng og er et kjerneområde for Ringerike o-lag og Fossekallen IL. De tradisjonsrike løpene Jonsokløpet og Karusell-løpet foregår her. Norgesmesterskapet i presisjonsorientering (for funksjonshemmede) ble arrangert på Hensmoen i 2012. Ringeriksmaraton går også gjennom området. Av mer lokal bruk benytter ansatte på Hensmoen industriområde trimløypene i skogen i lunchpausene.

Hensmoen er mye brukt til orienteringssporten og nybegynneropplæring, trening, turorientering og mindre konkurranser arrangeres her. NM i Ultralangdistanse ble arrangert i 2015. Hele moen er dekket av orienteringskart.

På moen er det ingen oppkjørte skiløyper vinterstid.

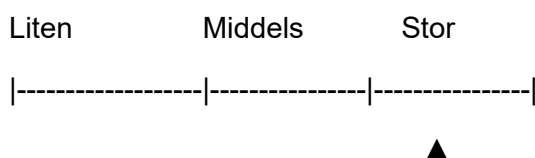
Parkeringsatkomst i vest ved Hen og boligfeltet sør for Hen, i nord fra Ulvenåsen og i øst fra Sørflaten.

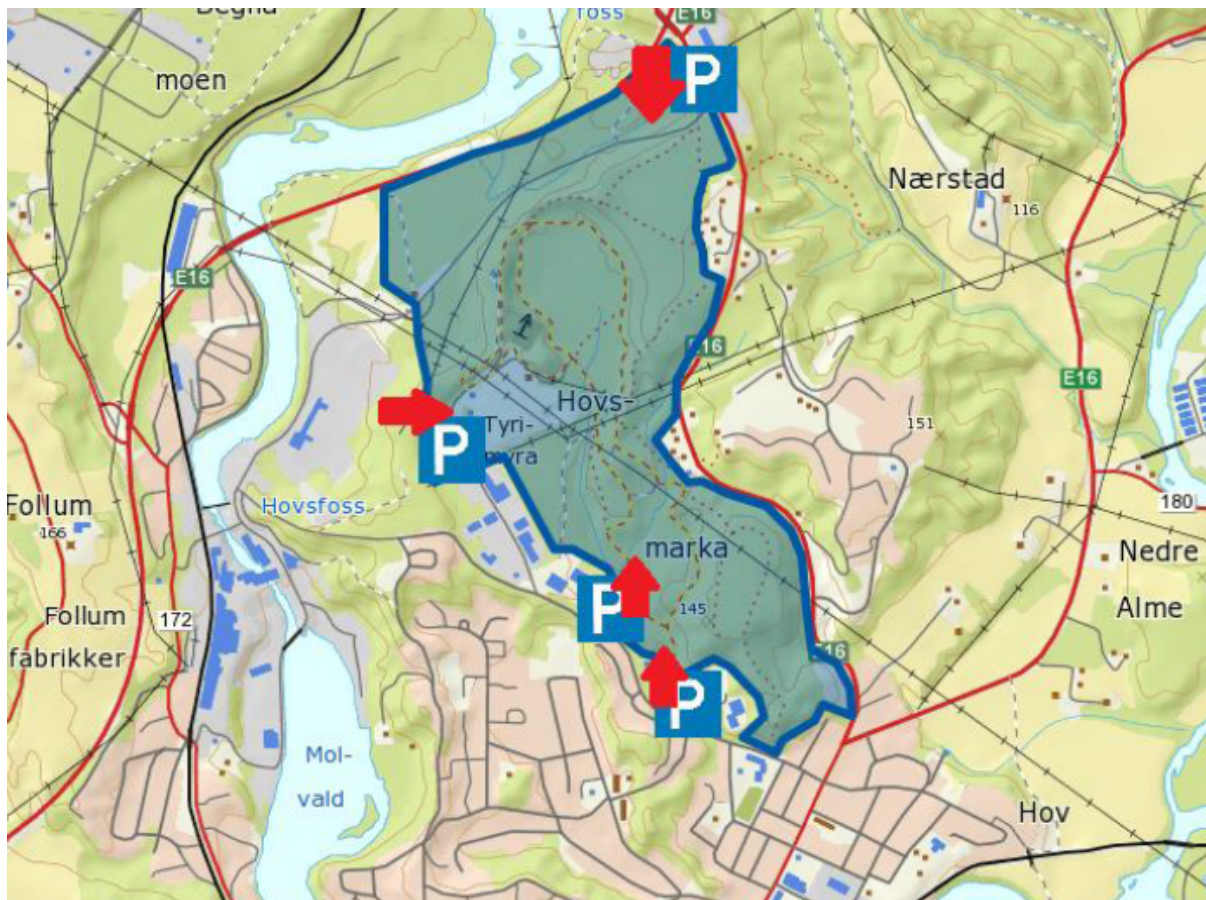
Figur 5 Moen bærer tydelig preg av intensiv bruk og aktiviteter.

Verdivurdering: Stor verdi

Utslagsgivende for vurderingen er et større sammenhengende område, mange aktivitetsmuligheter og mange brukergrupper. God tilgjengelighet. Klassifisert til B-område av kommunen selv om parkeringskapasiteten og skilting/merkinge ikke er god.

3.2.2 Delområde 2 Hovsmarka/Børdalsmoen (friluftsområde)

Figur 6 Kart over Hovsmarka/Børdalsmoen (Ringerike kommune 2014, Kartlegging av bynære friluftsområder i Hønefoss).

I hht. spørreundersøkelsen (Ringerike kommune 2014) benytter 27% av de spurte Hovsmarka/Børdalsmoen. I samme undersøkelse ble det stilt flere spørsmål, og oppsummert kan området beskrives på følgende måte:

- «Hovsmarka/Børdalsmoen brukes hele året og har stor bruksfrekvens
- Ingen spesielle opplevelseskvaliteter
- Egner seg lite i undervisningssammenheng
- Har i liten grad et spesielt landskap
- Området er godt egnet og tilrettelagt for flere ulike aktiviteter som det ikke finnes like gode alternative områder til
- Området er tilrettelagt for funksjonshemmede med asfalterte løyper for rullestol
- Det er middels godt med parkeringsplasser og fasiliteter som toalett og servering
- Det er forbedringspotensial for skilting og merking av løyper
- Det er enkelte inngrep i området
- Det er god tilgjengelighet fra Hønefoss for gående og syklende
- Området er middels godt tilrettelagt for offentlig transport»

Videre informeres det om i undersøkelsen at de fleste brukerne benytter Hovsmarka/Børdalsmoen to til åtte ganger i måneden. Jogging og fotturer er den vanligste aktiviteten etterfulgt av orientering og sykling. «61% når området til fots, 50% sykler og 55% kjører bil».

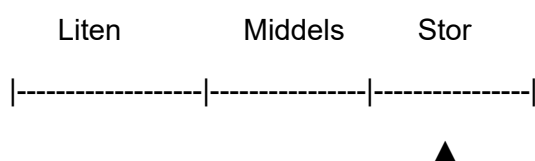
Skogen er egnet til orientering, og særlig Hov ungdomsskole og Ullerål skole benytter muligheten. Både nybegynneropplæring, trening, turorientering og mindre konkurranser arrangeres her. Hele området er dekket av orienteringskart (Ringerike o-lag).

Hovsmarka/Børdalsmoen er også et viktig område for andre idretter som skiskyting, sykling og turgåing. Om vinteren kjøres det opp ca. 5 km løyper og en 2,5 km lang lysløype. I Hovsmarka er det rulleskiløype.

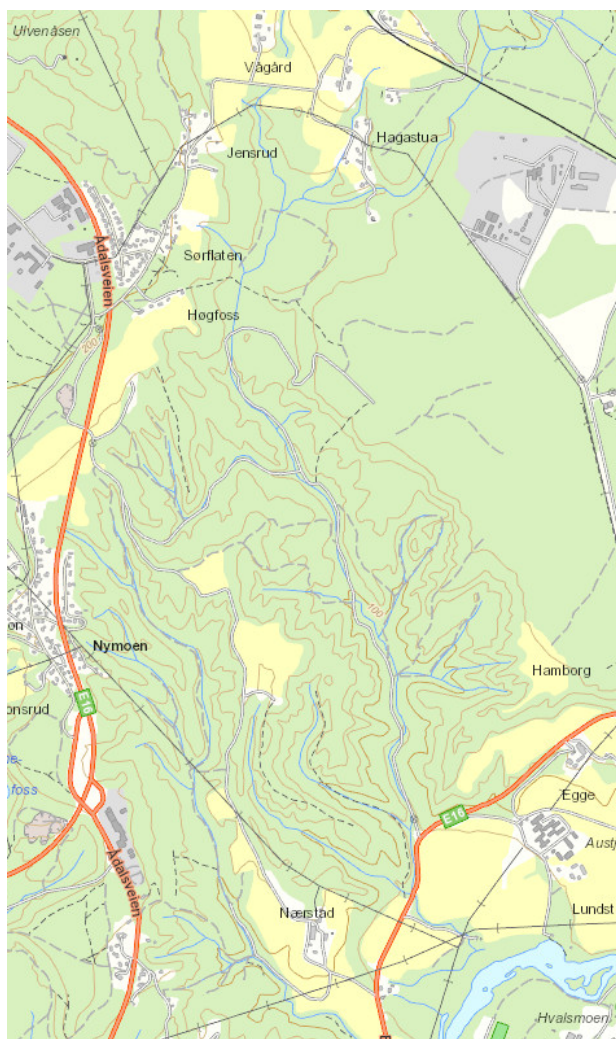
Parkeringsatkomst ved Nymoen i nord og ved Tyrimyra og Ullerål i vest.

Verdivurdering: Stor verdi

Utslagsgivende for vurderingen er mange aktivitetsmuligheter, mange brukergrupper, nærhet til boligområder og god tilgjengelighet. Klassifisert til A-område av kommunen.

3.2.3 Delområde 3 Nærstadmarka (friluftsområde)

Figur 7 Kart over Nærstadmarka.

Området er ikke kartlagt i kommunens kartlegging i 2014.

Nærstadmarka består for det meste av ravineterreng med bratte dalsider og bekker i dalbunnen. Skogen står tett, men mange av de flate partiene er dyrka mark. Området har betraktelig mindre bruk enn moene omkring, men brukes stadig mer av tiliggende bolig-områder.

Ravinen benyttes som turområde og gjennomfartsområde mellom Eggemoen/ Nærstadmarka, Hensmoen og Hovsmarka/Børdalsmoen. Ferdsel (gange og sykkel) går langs grusveger, traktorveger og stier som det er planer for skal merkes og skiltes.

Det er gitt tillatelse til å kjøre skiløyper på grus- og traktorveger når forholdene ligger til rette for det.

Orienteringslagene benytter også ravinen til turorientering. Ved arrangementer på Eggemoen legges det poster til det utfordrende terrenget.

Området benyttes også til hundekjøring.

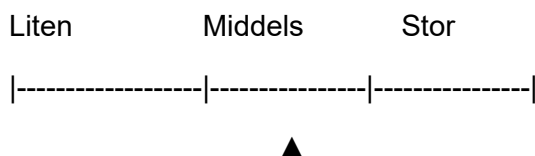
Kilde: C.N.Matthiesen, Ringerike kommune 2016.

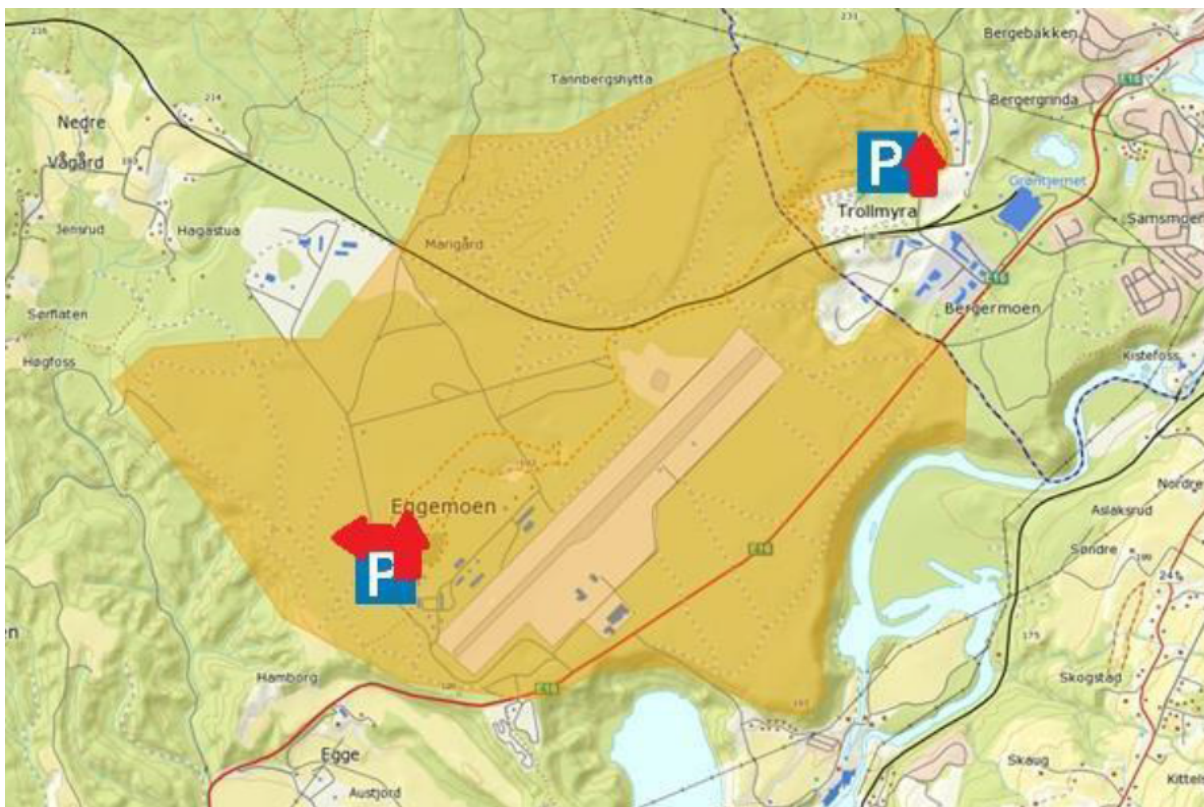
Figur 8 Man kan lett følge skogsbilveg som tar av fra E16 inn i området. Det er tilrettelagt for en rast ved en av bekkene.

Verdivurdering: Middels verdi

Utslagsgivende for vurderingen er et større område med spesielle opplevelseskvaliteter som henger sammen med andre viktige friluftsområder. Området har potensial for videre tilrettelegging for friluftsliv.

3.2.4 Delområde 4 Eggemoen (friluftsområde)

Figur 9 Kart over Eggemoen, deler av området er disponert av forsvaret og ikke tilgjengelig (kilde Ringerike kommune 2014, Kartlegging av bynære friluftsområder i Hønefoss).

I hht. spørreundersøkelsen (Ringerike kommune 2014) benytter 35% av de spurte Eggemoen. I samme undersøkelse ble det stilt flere spørsmål, og oppsummert kan området beskrives på følgende måte:

- «Eggemoen brukes hele året og har stor bruksfrekvens
- Middels opplevelseskvaliteter
- Egner seg middels i undervisningssammenheng
- Har i liten grad et spesielt landskap
- Området er godt egnet og tilrettelagt for flere aktiviteter som det ikke finnes like gode alternative områder til
- Området er tilrettelagt for funksjonshemmede
- Det er dårlig med parkering og fasiliteter som toalett og servering
- Det er forbedringspotensial for skilting og merking av løyper
- Det er få inngrep i området (bortsett fra flyplassen og næringsområdet)
- Det er dårlig tilgjengelighet fra Hønefoss for gående og syklende
- Området er lite tilrettelagt for offentlig transport»

Videre informeres det om i undersøkelsen at de fleste brukerne benytter Eggemoen to til åtte ganger i måneden. Fotturer er den vanligste aktiviteten tett etterfulgt av orientering, jogging og sykling. 95% når området med bil.

Hønefoss og Omegn Brukshundklubb (2013) forteller om bruk av Eggemoen til trening og utvikling av konkurransehunder og aktivisering og opplæring av familiehunder. Klubben har ca. 600 medlemmer. Tilgjengelighet og store sammenhengende områder er viktige for hundeklubben. Også Norske Redningshunder har sine treningssamlinger for hele Østlandet på Eggemoen.

Ringerike o-lag (2013) understreker viktigheten av de bynære friluftsområdene som også henger sammen med større skogsområder. Eggemoen er i denne sammenhengen svært attraktiv. Ulike terrengløyper på flate furumoer, i ravineområder og tradisjonelle skogsområder gjør at Ringerike i landssammenheng har svært gode forutsetninger for orienteringsidretten. Hele Eggemoen er dekket av orienteringskart og det arrangeres nybegynneropplæring, trening, turorientering og konkurranser.

Om vinteren er det oppkjørte skiløyper og en 10 km lang lysløype.

Parkeringsatkomst skjer ved Trollmyra i øst og ved enden av rullebanen i vest.

Eggemoens sammenheng med Vågårdsåsen/Buttentjernområdet i nord og Jevnaker mot øst gjør det attraktivt for mange brukergrupper. Eggemoen har fast trasé for Eggemomila som arrangeres hvert år i september/oktober. Eggemoen rundt på sykkel er et annet årlig arrangement.

Figur 10 Stiene går brede og tette i furuskogen på Eggemoen og vitner om stor bruk.

Verdivurdering: Middels verdi

Utslagsgivende for vurderingen er et større sammenhengende område, mange aktivitetsmuligheter og mange brukergrupper. God tilgjengelighet. Klassifisert til A-område av kommunen. Da store deler av Eggemoen skal omdisponeres til næringsareal og Forsvaret skal gjerde inn deler av moen til sin virksomhet, reduseres bruksmulighetene og verdien settes ned til middels.

3.2.5 Delområde 5 Randselva (friluftsområde)

Figur 11 Kart over deler av Randselva.

En ørretelvi i særklasse og viktig ift. sportsfiske. I elven finnes en av landets mest storvokste ørretstammer med fisk på opp til 4-5 kilo. Det er tatt norgesrekord med fluestang på ørret i elven. Fiskeplassene ligger langs land der terrenget tillater det. «Hovedaktiviteten skjer nedenfor Viulfossen, da denne er vandringshinder for storørreten i Tyrifjorden» (Multikonsult 2012). Strekningen gjennom deler av influensområdet er mindre brukt.

Flere områder langs elven er viktige friluftsområder, f.eks. Hovsenga sør for planområdet.

Det er potensial for etablering av tur- og sykkelstier langs elven. Mange strekninger er bratte og stiene må trekkes bort fra elveløpet.

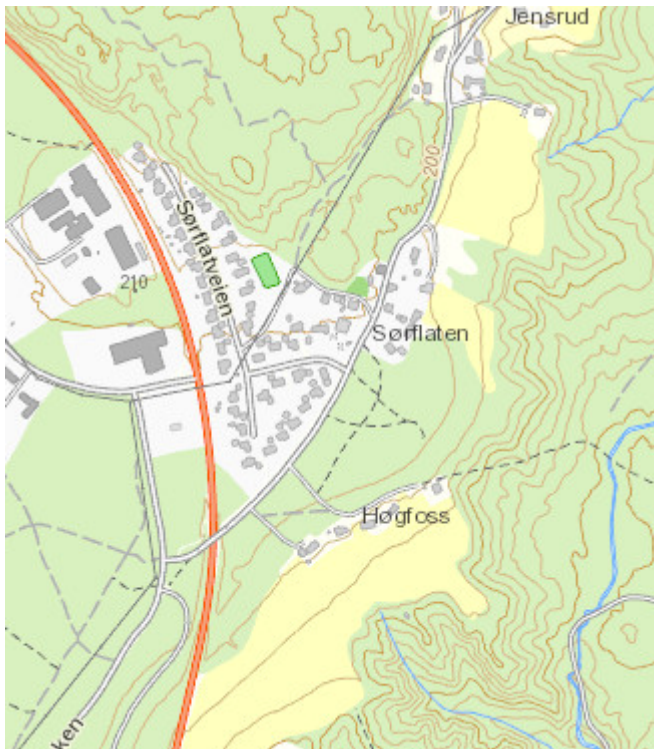
Figur 12 Eleløpet har bratte sider med tett vegetasjon og elven er på mange stekninger utilgjengelig.

Verdivurdering: Middels verdi

Utslagsgivende for vurderingen er et større sammenhengende område med opplevelseskvaliteter som er egnet for friluftsliv og rekreasjon.

3.2.6 Delområde 6 Sørflaten/Vågård (boligområde)

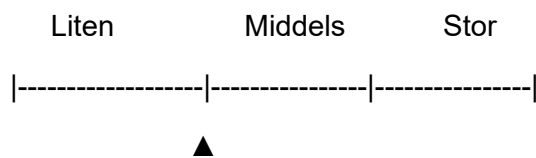
Figur 13 Kart over Sørflaten/Vågård.

Boligområdet ligger noe isolert fra annen bebyggelse på østsiden av E16, og boliger ut mot vegen er påvirket av dagens biltrafikk selv om det er satt opp støyskjerm. Skogen strekker seg nordover og østover inn i ravinen og det er turstier inn i områdene. Det er eneboliger i hager på Sørflaten og ingen servicefunksjoner innenfor området. Et større industriområde ligger på vestsiden av E16.

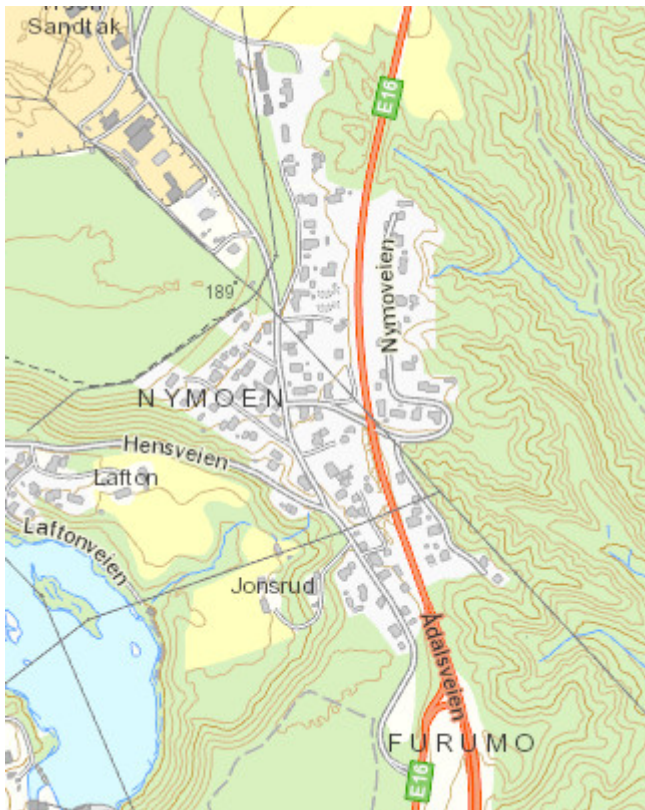
I Vågårsvegen ligger også et par bolighus.

Verdivurdering: Liten til middels verdi

Utslagsgivende for vurderingen er at området ligger uten tilknytning til servicefunksjoner og nærheten til E16.

3.2.7 Delområde 7 Nymoen (boligområde)

Figur 14 Kart over Nymoen.

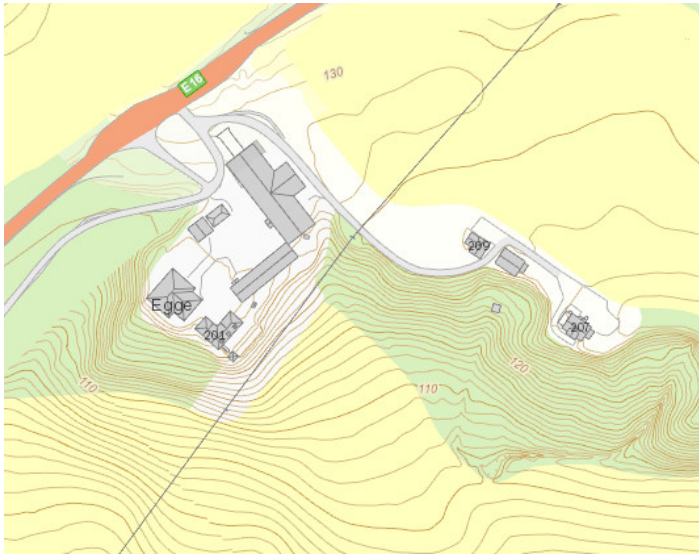
Boligområdet ligger noe isolert fra annen bebyggelse på begge sider av E16 og er påvirket av dagens biltrafikk. Det er eneboliger med hager på Nymoen og ingen servicefunksjoner innenfor området. På begge side av boligfeltet er det skog, og på østsiden grenser boligene inn mot ravinen. Det går stier inn i ravinen, men terrenget er lite fremkommelig. Nord for boligområdet ligger et stort sandtak.

Verdivurdering: Liten til middels verdi

Utslagsgivende for vurderingen er at området ligger uten tilknytning til servicefunksjoner og nærheten til E16. Terrenget omkring er lite tilgjengelig.

3.2.8 Delområde 8 Egge gård (bolig)

Figur 15 Kart over Egge gård.

Gården ligger tett på E16 like vest for rullebanen på flyplassen. Det er skog som buffer mot flyplassen, men ut mot E16 er det forholdsvis åpent. Dyrka mark omslutter gårdstunet mot sør, men det er også et jorde nord for E16. Det er to bolighus på gården og to bolighus like sør for tunet. Boligene er skjermet av vegetasjon mot vegen. Gården er i dag påvirket av støy fra biltrafikken på E16.

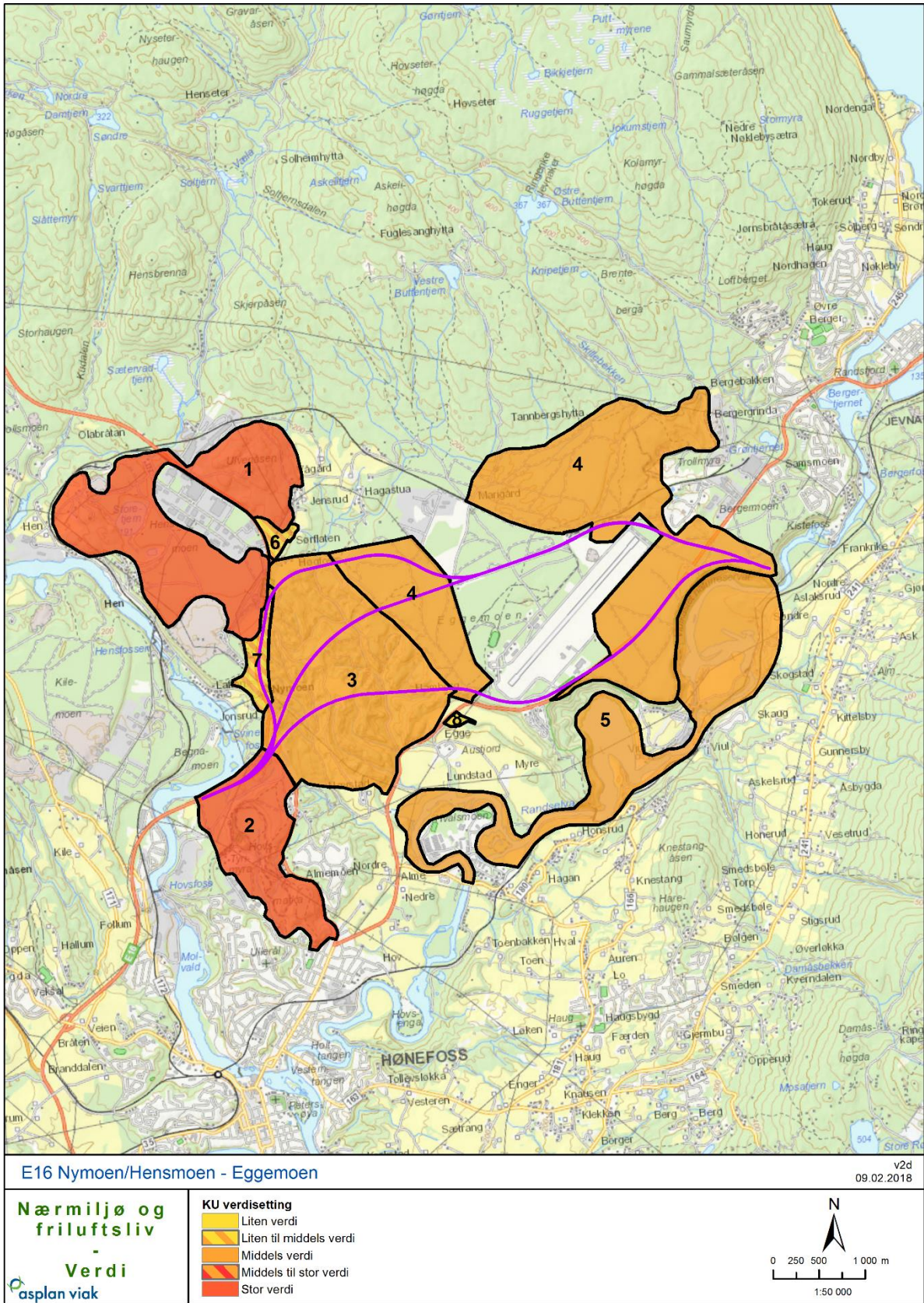
Figur 16 Egge gård sett fra høydedraget på Eggemoen.

Verdivurdering: Liten verdi til middels

Utslagsgivende for vurderingen er at området har få boliger og er uten tilknytning til servicefunksjoner samt nærheten til E16 og flystripen på Eggemoen. Beliggenheten i kulturlandskapet trekker opp verdien.

3.2.9 Samlet verdi/verdikart

Figur 17 Verdikart med delområder.

4 OMFANG OG KONSEKVENNS

I flere delområder skjer det både positive og negative konsekvenser i forbindelse med ny vegtrasé; for eksempel en sammenhengende gang- og sykkelveg som vurderes som positivt, og endring i støyforhold i negativ retning i uteområdene ved boliger og gårdstun. Det kan være vanskelig å veie de positive og negative konsekvensene mot hverandre.

Nærmiljø og friluftsliv omfatter konsekvenser av støy i uteområder omkring boligen og i nærmiljøet. Det vil i teksten omtales som «nær boliger» eller «i boligområder», men det er uteområdene det her siktes til. Støykart produsert av Asplan Viak datert 14.08.2017 med beregningshøyde 4 meter er benyttet for vurdering av de tre traseene. Sammenligningsgrunnlaget er 2044.

Gang- og sykkelveg langs eksisterende E16 både nordover mot Nymoer og østover forbi Eggemoen mot Bergermoen er et positivt tiltak for alle alternativene. Denne vil gi trafikksikker forbindelse mellom boligområdene på Sørflaten og Nymoer og sørover mot Hønefoss og mot friluftsområdene.

Delområder som ikke berøres av tiltaket omtales ikke.

4.1 Korridor A

Tabell 2 Omfangs- og konsekvensvurdering for verdiorråder for delstrekning A.

Nr	Lokalitet/område	Omfangsvurdering	Konsekvens
2	Hovsmarka/Børdalsmoen Verdi: Stor	En påkjøringsrampe medfører inngrep og arealbeslag i nord mellom E16 og Follumveien. Undergang under E16 stenges og må ev. flyttes til et annet sted innenfor kryssområdet. Den nordlige delen av området vil få endring i støyforholdene ved at rød støysone utvides i kryssområdet. Det er lite areal av marka som dog berøres. Omfangsvurdering: Lite negativt	Liten negativ (-)
7	Nymoer Verdi: Liten til middels	Arealbeslag og innløsning av boliger vest for E16.. Ubetydelig endring i støyforholdene. Omfangsvurdering: Liten til middels negativt	Liten negativ (-)
3	Nærstadmarka	Ravinen krysses delvis på lange broer og delvis i skjæringer. To stier/grusveger langs bekker vil krysses på bro og blir ikke direkte berørt. Grusveg ved Nedre Snaret vil legges på bro over skjæringen og opprettholdes. Søndre del av Nedre Snaret vil bli berørt av vegskjæringen, og kan påvirke aktiviteter på den åpne sletten.	Middels negativ (--)

		<p>Aktiviteter i områder der traseen går i skjæring vil kunne bli påvirket, som f.eks. orientering.</p> <p>Opplevelseskvaliteter kan gå tapt/bli endret. Støysituasjonen vil endres noe til det negative ved at rød og gul sone trekkes noe inn i område, men på en forholdsvis smal stripe langs vegen.</p> <p>Verdi: Middels</p> <p>Omfangsvurdering: Middels negativt</p>	
8	Egge gård	<p>Støyforholdene vil bli noe bedre (reduksjon av rød sone) da deler av trafikken trekkes lenger unna gården. Redusert trafikk på avlastet veg og ny g/s-veg, vil gi tryggere ferdsel i nærområdet.</p> <p>Verdi: Liten til middels</p> <p>Omfangsvurdering: Middels positivt</p>	Liten positiv (+)
4	Eggemoen	<p>Store deler av Eggemoen skal omdisponeres til næringsareal. Dette er områder som ligger inntil flystripen både på nord- og sørsiden. Muligheter for aktiviteter vil i dette området falle bort. Parkeringsplassen i vest vil bli fjernet og begrense parkeringsmulighetene i området dersom den ikke erstattes. Deler av Eggemoen skal også inngjernes av Forsvaret og vil ikke være tilgjengelig for allmennheten.</p> <p>Utenfor næringsområdet og det militære området kan dagens aktiviteter fortsatt utøves.</p> <p>Støysjonen vil bli noe bredere langs E16 noe som ikke vil påvirke friluftslivet nord for dette. Ut mot Randselva vil støysituasjonen forbli den samme.</p> <p>Verdi: Middels</p> <p>Omfangsvurdering: Intet til lite negativt</p>	Ubetydelig til liten negativ (0/-)
5	Randselva	<p>Elven og strandsonen vil ikke bli berørt av den ny E16 traseen. Traseen forventes å oppleves som en større barriere mellom elven og friluftsområder i nord. Ny g/s veg er et positivt tiltak som kan forbedre tilgjengeligheten.</p> <p>Ingen endring i støyforholdene.</p> <p>Verdi: Middels</p> <p>Omfangsvurdering: Intet til lite negativt</p>	Ubetydelig til liten negativ (0/-)

Samlet konsekvens: Liten negativ (-)

Utslagsgivende for vurderingen er kryssing av Nærstadmarka der opplevelseskvaliteter kan bli endret pga. veg som krysser området og økt støy. En forbindelse under E16 ved Hovsmarka blir tatt bort. Det vil bli mindre trafikk forbi boligområder ved Nymoen og etableres gang- og sykkelveg langs gamle E16.

4.2 Korridor B

Tabell 3 Omfangs- og konsekvensvurdering for verdiområder for delstrekning B.

Nr	Lokalitet/område	Omfangsvurdering	Konsekvens
2	Hovsmarka/Børdals-Moen Verdi: Stor	Omfang som for korridor A. Omfangsvurdering: Liten negativt	Liten negativ (-)
7	Nymoen Verdi: Liten til middels	Omfang som for korridor A. Omfangsvurdering: : Liten til middels negativt	Liten negativ (-)
3	Nærstadmarka Verdi: Middels	Traseen går lenger mot nord enn korridor A, men har i prinsippet de samme konsekvensene. Ravinen krysses delvis på lange broer og delvis i skjæringer. To stier/grusveger langs bekker vil krysses på bro og blir ikke direkte berørte. Grusveg ved Øvre Snaret vil legges under skjæringen og forbindelsen opprettholdes. Øvre Snaret blir direkte berørt, og muligheter for aktiviteter på sletten blir forhindret. Aktiviteter i områder der traseen går i skjæring vil kunne bli påvirket, som f.eks. orientering. Opplevelseskvaliteter kan gå tapt/bli endret. Støysituasjonen vil endres ved at støy trekkes inn til en sone tvers gjennom skogen der det i dag er stille. Omfangsvurdering: Middels negativt	Middels negativ (--)
8	Egge gård Verdi: Liten til middels	Støyforholdene forventes å bli bedre da deler av trafikken trekkes lenger unna gården. Redusert trafikk på avlastet veg og ny g/s-veg vil gi tryggere ferdsel i nærområdet. Omfangsvurdering: Middels positivt	Liten positiv (+)
4	Eggemoen	Områdeutvikling som for alt. A.	Liten negativ (-)

		<p>Traseen går mellom arealet som skal omdisponeres til næringsareal og inngjerdes av Forsvaret, og vil derfor ikke bli en barriere gjennom et sammenhengende friluftsområde. Nordover kan aktiviteter som utøves fortsette som i dag.</p> <p>Turveier samles i en bro over E16 ved vegen langs Eggemoen i vest. Noen stiforbindelser blir brutt.</p> <p>Støysituasjonen vil endres ved at noe mer støy trenger inn i friluftsområdet nord for vegtraseen (gul sone).</p> <p>Dagens E16 vil gå som lokalveg og g/s veg.</p> <p>Verdi: Middels</p> <p>Omfangsvurdering: Lite negativt</p>	
5	Randselva	<p>Ny E16 er trukket lenger bort fra elven. Dagen E16 vil bli lokalveg med mindre trafikk noe som reduserer barrieren. Ny gang-og sykkelveg er et positivt tiltak som kan bedre tilgjengeligheten og gi trygg ferdsel for myke trafikanter.</p> <p>Ingen endring i støyforholdene.</p> <p>Verdi: Middels</p> <p>Omfangsvurdering: Intet til lite positivt</p>	Ubetydelig til liten positiv (0/+)

Samlet konsekvens: Liten negativ

Utslagsgivende for vurderingen er kryssing av Nærstadmarka og føring i utkanten av Eggemoen. En forbindelse under E16 ved Hovsmarka blir tatt bort. Gang- og sykkelveg langs gamle E16 og bedre forhold for Egge gård trekker i positiv retning.

4.3 Korridor C

Tabell 4 Omfangs- og konsekvensvurdering for verdiområder for delstrekning C.

Nr	Lokalitet/område	Omfangsvurdering	Konsekvens
1	Hensmoen	<p>Traseen vil berøre en liten del av Hensmoen ved kryssområdet i sør. Arealet som støypåvirkes (rød og gul sone) vil bli noe større</p> <p>Verdi: Stor</p> <p>Omfangsvurdering: Intet til lite negativt</p>	Liten negativ (-)
6	Sørflaten	Boligområdet vil bli noe mer «omsluttet» av veganlegg.	Liten negativ (-)

		<p>Det vil skje endring i støyforholdene ved at noen bolig på Høgås vil komme innenfor gul støysone. Selve boligområdet vil ligge utenfor sonen.</p>	
	Verdi: Liten til middels	Omfangsvurdering: Lite til middels negativt	
7	Nymoen	<p>Traseen vil gå parallelt med dagens E16 et stykke mot øst. Nesten samtlige bolighus på denne siden av E16 vil måtte fjernes. Dette er et stort inngrep i nærmiljøet.</p> <p>Det vil bli endring ved at både rød og gul støysone utvides og ytterligere behov for støyskjerming.</p>	Middels negativ (--)
	Verdi: Liten til middels	Omfangsvurdering: Stort negativt	
2	Hovsmarka/Børdals Moen	<p>Ingen arealinngrep. Ungang under E16 stenges og må ev. flyttes til et annet sted innenfor kryssområdet.</p> <p>Noe endring i støyforholdene ved at gul og rød sone er blitt bredere. Det er lite areal av marka som dog berøres.</p>	Ubetydelig til liten negativ (0/-)
	Verdi: Stor	Omfangsvurdering: Intet til lite negativt	
3	Nærstadmarka	<p>Traseen går lengst nord av alternativene, og krysser kun en mindre del av marka. Ravinen krysses delvis på lang bro og delvis på fylling mot vest og i skjæring mot øst. En lokal turveg vil bli berørt og må legges om.</p> <p>Aktiviteter i områder der traseen går i skjæring vil kunne bli påvirket, som f.eks. orientering.</p> <p>Opplevelseskvaliteter kan gå tapt/bli endret. Støysituasjonen vil endres ved at støy trekkes inn til en sone tvers gjennom skogen der det i dag er stille.</p>	Liten til middels negativ (-/--)
	Verdi: Middels	Omfangsvurdering: Liten til middels negativt	
8	Egge gård	Støyforholdene forventes å bli bedre da deler av trafikken trekkes lenger unna gården. Redusert trafikk på avlastet veg og ny g/s-veg vil gi tryggere ferdsel i nærområdet.	Liten positiv (+)
	Verdi: Liten til		

	middels	Omfangsvurdering: Middels positivt	
4	Eggemoen Verdi: Middels	Traseen vil gå som alt. B og med de samme konsekvensene. Omfangsvurdering: Lite negativt	Liten negativ (-)
5	Randselva Verdi: Middels	Traseen vil gå som alt. B og med de samme konsekvensene. Omfangsvurdering: Intet til lite positivt	Ubetydelig til liten positiv (0/+)

Samlet konsekvens: Liten til middels negativ (-/--)

Utslagsgivende for vurderingen er negative konsekvenser for boligområdet på Nymoen og Sørflaten. En forbindelse under E16 ved Hovsmarka blir tatt bort. Alternativet vil gå i utkanten av Nærstadmarka og i utkanten av Eggemoen.

Gang- og sykkelveg langs gamle E16 og bedre forhold for Egge gård trekker opp vurderingen.

4.4 Samlet konsekvens

Tabellen oppsummerer vurderingene i kap. 3 og 4.

Som tabellen viser kommer korridor A og B best ut med minste negative konsekvenser for nærmiljø og friluftsliv. De negative konsekvensene knytter seg til kryssing gjennom Nærstadmarka. Alternativer A følger på store deler av strekningen dagens E16, og rangeres derfor som det beste. Få boliger innløses.

Korridor C kommer dårligst ut. Traseen går gjennom Nærstadmarka og i ny trasé nord for Eggemoen flyplass, på en strekning i øst inn mot friluftsområdet nord på Eggemoen. Alternativet vil også gi nærføring og økt støybelastning for boligområder på Sørflaten og Nymoen. Flere boliger må innløses.

Alternativ B er den nest beste traseen, og går som korridor A frem til Nymoen. Her går traseen lenger sør gjennom Nærstadmarka. Over Eggemoen går korridoren tilnærmet lik korridor C.

			0-alternativet	Korridor A	Korridor B	Korridor C
Delområde	Verdi		Konsekvens			
1	Hensmoen	Stor				-
2	Hovsmarka/ Børdals- moen	Stor		-	-	0/-
3	Nærstadmarka	Middels		--	--	-/--

Tabell 5 Sammenstilling av verdi, omfang og konsekvens for delområder og samlet konsekvens av alternativene.

4	Eggemoen	Middels		0/-	-	-
5	Randselva	Middels		0/-	0/+	0/+
6	Sørflaten	Liten til middels				-
7	Nymoen	Liten til middels		-	-	--
8	Egge gård	Liten til middels		+	+	+
Samlet konsekvens				-	-	-/--
Rangering				1	2	3

5 KONSEKVENSER I ANLEGGSPERIODEN

Konsekvenser er avhengig av hvordan anleggsarbeidene planlegges og gjennomføres. Det kan i denne fasen bli aktuelt med bruk av lokalveger, redusert kjørehastighet og stans i trafikk under f.eks. sprengning. Det kan forventes periodevise ulemper for beboere langs E16 og Eggemoveien.

I riggområder forventes det aktivitet i forhold til transport og brakkerigg. Det er en forutsetning at områdene holdes ryddige og at de om mulig skjermes for omgivelsene. Midlertidige terrengvoller kan være en måte å skjerme på.

Deponiområder er også viktige å skjeme for innsyn og støy. Også her kan terrengvoller være aktuelle. Riktig lokalisering av deponiene er tross alt det viktigste i forhold til å minimere ulempene for omgivelsene.

Fortrinnsvis bør rigg- og deponiområder legges til allerede berørte arealer innenfor planområdet, som for eksempel tidligere masseuttak, industritomter etc.

God informasjon til beboerne i berørte områder er viktig for å forebygge konflikter med nærmiljøet i anleggsperioden. Konsekvenser for nærmiljøet er i stor grad knyttet til ekstra støy- og støvbelastning i boligområder og trafikkomlegging.

Konsekvenser for friluftsliv er knytte til støy, men også til barrierevirkning mellom boligområder og friluftsområder. Innfallsporter til friluftsområdene må opprettholdes/erstattes i anleggsfasen eventuelt flyttes og merkes.

6 AVBØTENDE TILTAK

6.1 Avbøtende tiltak i anleggsfasen

En godt planlagt anleggsfase med informasjon til berørte og varsling av anleggsarbeider som kan skape sjenanse (sprengningsarbeider, omkjøring etc.).

Skjerming av riggområder og deponiområder.

I anleggsfasen skal det sikres adgang til friluftsområdene. Utfartsparkeringsplasser må dersom de berøres erstattes midlertidig.

Disse punktene bør følges opp i YM planen.

6.2 Hensyn og avbøtende tiltak i driftsfasen

På sikt vil mange av ulempene fra anleggsfasen forsvinne. Her nevnes tiltak som kan gi «noe tilbake» til lokalsamfunnet.

- Forbedre utfartsparkeringsplasser og innfallsporter til friluftsområder.
- Omlegging/opparbeidelse av stier som ny E16 har avskåret.
- Anlegge en forbindelse fra turvei som følger bekken som renner øst for Øvre og Nedre Snaret, og ned til Randselva ved Lundstadfossen. Sikker kryssing av Eggemoveien.
- Anlegge en forbindelse under E16 ved krysset på Nymoen.
- Nye anleggsveger kan benyttes som turveger.

7 KILDER

Ringerike kommune, 2014. Kartlegging og verdisetting av bynære friluftsområder

Statens vegvesen, 2016. Forslag til planprogram av 4.5.2016

Statens vegvesen,, 2016. Silingsrapport. Prosjekt E16 Nymoen – Roa

Ringerike kommune, juni 2015. Kommuneplanens arealdel

Ringerike o-lag, 2013. Høringsuttalelse til kartlegginge og verdisetting av bynære friluftsområder

Fossekallen IL, 2013. Høringsuttalelse til kartlegginge og verdisetting av bynære friluftsområder

Ringerike kommune, 2013. Høringsuttalelse til kartlegginge og verdisetting av bynære friluftsområder

Norges Miljøvernforbund, 2013. Høringsuttalelse til kartlegginge og verdisetting av bynære friluftsområder

Asplan Viak 2016. Oppsummering fra idéverksted på Hønefoss 16-17. nov. 2016

Christine Næss Matthiesen 2016. Info om Nærstadmarka og andre friluftsområder, e-post.

Statens vegvesen
Region øst
Prosjekt Vestoppland
Postboks 1010 Nordre Ål 2605 LILLEHAMMER
Tlf: (+47) 22073000
firmapost-ost@vegvesen.no

vegvesen.no

Trygt fram sammen